

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-02-02066/2020-04

Датум: 9.6.2021. године

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 12. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-испр., 14/16 и 95/18-др. закон) и члана 23. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон), а у вези са Правилником о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10), Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић по Решењу о овлашћењу број 021-01-13/21-09 од 26.2.2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ
о компензацијским мерама

I

Ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везаним за реконструкцију жичаре „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник”, утврђују се компензацијске мере, и то:

- успостављање нових локалитета смрчевих и јелових шума у оквиру ГЈ „Гобелска река”, ГЈ „Самоковска река” и ГЈ „Барска река”, на просторима у режиму заштите II и III степена и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и слично) на површини од 3,9 ha, у наредних три до пет година, а у складу са Предлогом компензацијских мера ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везаним за реконструкцију жичаре „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник”, предложених у мишљењу Завода за заштиту природе Србије (03 број 019-3017/4 од 27.4.2021. године).

II

Трошкове прикупљања, обраде и утврђивања података за утврђивање компензацијских мера, као и трошкове компензацијских мера, из тачке 1. овог решења, сноси носилац активности Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд.

Координацију послова спровођења компензацијских мера из тачке 1. овог решења врши Јавно предузеће „Национални парк Копаоник”, Копаоник.

Образложење

Јавно предузеће „Скијалишта Србије”, Београд, је дописом број 07 бр. 1994 од 21. октобра 2020. године доставило Захтев за спровођења компензацијских мера за реконструкцију жичаре „Крчмар” у складу са Решењем о условима заштите природе 03 број 019-939/5 од 14. јуна 2019. године за реконструкцију жичаре „Крчмар”, на подручју Националног парка „Копаоник”

У складу са чланом 12. став 1. Закона о заштити природе, а на основу Захтева Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије је у свом Мишљењу (03 број 019-3017/4 од 27.4.2021. године) утврдио компензацијске мера ради ублажавања штетних последица изазваних активностима везаним за реконструкцију жичаре „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник”.

Реконструкција жичаре „Крчмар” на подручју Националног парка „Копаоник” обухватала је замену постојеће двоседне са расклопивом шестоседном жичаром. Ради опште безбедности, извршено је проширење трасе инсталације (површина која се налази испод жичаре) са постојећих дванаест (12) метара за по четири (4) метра обострано, што укупно износи двадесет (20) метара. Проширење трасе је планирано на целој дужини трасе која износи 1392 метра. С обзиром да постојећи стубови нису били потребних димензија и носивости, реконструкцијом је извршена њихова замена новим стубовима. Катастарске парцеле преко којих прелази предметна траса су: 1877/1, 1897, 1868, 1903, 1319/4, 1328, 1339, 1337, 1885 и 1333 К.О. Брзеће, општина Брус.

Након увида у Централни регистар заштићених природних добара Републике Србије и документацију Завода за заштиту природе Србије, утврђено је да се жичара „Крчмар” у тренутку реконструкције налази у оквиру граница Националног парка „Копаоник”, у режиму другог (II) и трећег (III) степена заштите.

Жичара већом површином свог коридора пролази кроз необрасле површине. Преостале мање површине, где је за реконструкцију било неопходно уклањање шуме, коридор жичаре пролази кроз фрагилне (осетљиве) високопланинске екосистеме шумске и жбунасте вегетације букве и смрче са вијуком (*Piceeto-Fagetum drumentosum*), субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке (*Vaccinio-Juniperetum*) и заједницу боровнице (*Vaccinetum myrtilli*). Присутан еколошко-вегетацијски профил на делу коридора жичаре „Крчмар”, указује да се ради о значајној вегетацији која има заштитну улогу јер спречава појаву ерозије и чува микроклиматске карактеристике датог подручја.

С обзиром на то да су предметни радови и активности на реконструкцији жичаре „Крчмар”, изведени у заштићеном подручју на површини од 0,96 ha у оквиру граница Националног парка „Копаоник”, било је неопходно израчунати губитак природне вредности и прерачунавање тог губитка. За израчунавање је коришћена одговарајућа законска основа и литература која обрађује еколошке штете.

Компензацијске мере су одређене на основу члана 6. и Прилога 2. Правилника о компензацијским мерама („Службени гласник РС”, број 20/10).

За утврђивање обима компензацијских мера у Националном парку „Копаоник”, у складу са Прилогом 2. тачка 4., вредновани су следећи показатељи:

1) Мерење густине и биомасе, покривност вегетацијом - Укупна дрвна запремина, заштићене шуме износи 355,80 m³;

2) Проценат покривности основне врсте вегетације - Размер смеше, тј. учешће смрче у шуми је 80% или смеша 0.7;

3) Жива биомаса преовладавајуће вегетације изнад површине земљишта – Активност је вршена на простору који је обрастао високопланинским екосистемима шумске и жбунасте вегетације - букве и смрче са вијуком (*Piceeto-Fagetum drumentosum*), субалпијске смрче (*Picea abies subsp. subalpina*), монтане смрче (*Picetum excelsae serbicum*), сибирске клеке и боровнице (*Piceo subalpinae-Vaccinio-Juniperetum*), затим кроз заједницу боровнице и клеке (*Vaccinio-Juniperetum*) и заједницу боровнице (*Vaccinetum myrtilli*) која представљају за заштиту приоритетна станишта на територији Србије.

4) Индекс диверзитета - (Део наведеног простора обрастао је шумом монтане смрче (*Picetum excelsae serbicum*) и високопланинском шумом смрче (*Picea abies subsp. subalpina*) које представљају значајан део шумског фонда Националног парка. Субасоцијација на овом подручју представљена је као тип шуме *Picetum excelsae serbicum oxalidetosum* и јавља се на дубоким земљиштима и у целини најбољим стаништима. Ово су смрчеве састојине највеће продуктивности. На овом простору јављају се поред шумских фрагилних екосистема и фрагилни (осетљиви) високопланински ливадски екосистеми. Орнитофауна локалитета карактеристична је за мешовите четинарско-лишћарске високопланинске шуме - зеба, краљић, црвендаћ, велики детлић и др.);

5) индикаторе квалитета станишта (производност станишта и земљишта, одређена је као задовољавајућа);

6) присуство позитивних или негативних показатеља врста (Шума се налази на страни и врло стрмом терену, уједначеног нагиба, на н.в. од 1490 до 1840 m. Подручје је угрожено водном ерозијом-површинска ерозија. У шуми је присутна средње густа и густа приземна вегетација и средње густ спрат жбуња);

7) дневну употребу станишта (Заштићени простор се налази у ски центру, развој туризма (реконструкција жичаре) доводи до сече и до одређеног оштећења шумских екосистема, као и високопланинске вегетације);

8) концентрацију загађујућих материја (Концентрација загађујућих материја у шуми је мала, али ипак указује на велики значај ове шуме и њених општекорисних функција).

– На основу наведених и одређених индикатора као најважнијих показатеља промена у функцији станишта заштићене шуме израчунат је губитак у јединици процене. Квантитативно и квалитативно вредновање заштићене шуме, у којој је урађена пренамена земљишта, изражено је нумерички према принципима шумарске струке и науке и одређено је у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон) и то:

– Укупна површина заштићеног природног добра Национални парк „Копаоник“ износи 11.969,04 ha. Национални парк „Копаоник“ представља просторну целину изворних, јединствених природних вредности, која се одликује присуством природних реткости, атрактивним предеоним целинама и изворним шумским екосистемима. Флористички и фаунистички једна је од најбогатијих и најразноврснијих планина централног Балкана, што је на првом месту условљено веома израженим диверзитетом станишта. Преклапањем трасе жичаре са картама газдинске јединице „Брзећка река“ утврђено је да су обухваћени делови одељења 29, 30, 31 и 32. Предметни простор заузимао је обраслу површину под шумом од 30,78 ha (од чега је површина на којој је вршена сеча 0,96 ha). Шумом обрасле површине обухватају одељења 29/b, 30/b, 31/a и 32/a.

– Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању (вредност дрвета које ће бити посечено за реконструкцију жичаре) износи 638.985,9 динара.

– Укупна вредност техничког и просторног дрвета смрче на пању на крају опходње износи 1.025.978,9 динара. Наведени податак се добије као да је шума живела до краја опходње, што за смрчу износи око 60 година.

– Као компензацијска мера за ублажавање последица приликом извршених радова на реконструкцији жичаре „Крчмар“ на заштићено природно добро је пошумљавање 3,9 ха нових смрчевих и јелових шума у наредних три до пет година. Ова површина се добије када се укупна вредност техничког дрвета на крају опходње подели са вредности годишње садње по 1 ха (1.025.989,85 динара/261.902 динара= 3,9 ха (261.902 динара је вредност годишње садње 1 ха на голетима са садницама).

На основу свега наведеног и у складу члана 2. став 2. тачка 3) Правилника о компензацијским мерама („Службени гласник РС“, бр. 20/10), Завод је става да је могуће спровести компензацијске мере ради ублажавања штетних последица након извршених радова на реконструкцији жичаре „Крчмар“. С обзиром на то да су предметни радови и активности на реконструкцији изведени у заштићеном подручју, а у циљу очувања оптималне стабилности и сукцесивних промена на екосистемском нивоу, неопходно је приступи пошумљавању, попуњавању и подсађивању на површини од 3,9 ха на којима су изведени радови на санацији последица сушења шума у оквиру ГЈ „Гобељска река“, ГЈ „Самоковска река“ и ГЈ „Барска река“ (површине обухваћене Санационим планом у режиму заштите II и III степена), као и на огољеним површинама које се не користе у оквиру ски центра/скијалишта (простори између две ски стазе, голети и сл, нпр. на брду Караман). Биолошко техничким мерама омогућиће се очување и укупна стабилност еколошки значајних чистих састојина смрче и мешовитих састојина смрче и јеле на простору Националног парка Копаоник, као и очувати микроклиматске карактеристике простора планине Копаоник. Имајући у виду наведено, донето је Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству:

Ова одлука је коначна у управном поступку. Против исте се може покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана њеног достављања.

Достављено:

-ЈП НП Копаоник, 36354 Копаоник

- ЈП Скијалишта Србије,

Милутина Миланковића 9, 11 070 Београд

-Архива

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Александар Дујановић

